

REFERAT Lokale Fællesskaber-, Kultur- og Fritidsudvalget d. 24-09-2025

Mødedato Onsdag d. 24. september 2025 kl. 16:00

Mødested Mødelokale 2.12 - Sundhedshuset

Indholdsfortegnelse

Beslutningssag: Godkendelse af dagsorden.....	3
Beslutningssag: Ændring af kriterier for §18-tilskud.....	4
Beslutningssag: Rammer for forebyggelse efter ældreloven.....	6
Orienteringssag: Status fra Lokale udviklingsplaner (LUP).....	9
Orienteringssag: Orientering fra bestyrelser og repræsentantskaber.....	11
Orienteringssag: Orientering til Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget.....	12
Digitalt underskriftsark.....	13

Punkt 82: Beslutningssag: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-P35-12-24

Sagsgang

Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget godkender dagsordenen

Beslutning

Godkendt.

Punkt 83: Beslutningssag: Ændring af kriterier for §18-tilskud

27.15.12-P00-3-24

Sagsgang

Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget

Resume

Som følge af implementering af moderniseringsplanen på ældreområdet, etablering af friplejehjem og den deraf ændrede målgruppe for brugerråd og venneforeninger til også at omfatte ældre i lokalsamfundet foreslås det, at ansøgningskriterierne for puljen til §18 midler ændres. Ændringen betyder, at brugerråd og venneforeninger på ældrecentre fremover skal søge §18 midler efter samme kriterier, som de øvrige frivillige sociale foreninger i kommunen. Forvaltningen indstiller, at forslaget til ændrede kriterier sendes i høring i Ældrerådet, Frivilligrådet og Handicaprådet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget sender forslaget i høring hos Frivilligrådet, Ældrerådet og Handicaprådet med frist for høringssvar, den 20. oktober 2025.

Sagsfremstilling

Med gennemførelsen af moderniseringsplanen for plejeboliger er der de seneste år sket ændringer i ældrecenterstrukturen og samtidig er der etableret to friplejehjem i kommunen. På den baggrund er det nødvendigt at se på kriterierne for fordeling af midlerne i §18 puljen til frivillige sociale foreninger, særligt i forhold til de brugerråd og venneforeninger, som tidligere fungerede med relation til nu omlagte ældrecentre samt muligheden for støtte til nye foreninger omkring friplejehjemmene.

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til nye kriterier. Den væsentligste ændring går ud på, at brugerråd og venneforeninger fremover skal søge om §18-midler på lige vilkår med de øvrige sociale foreninger, så alle frivillige indenfor det sociale område ligestilles, uanset hvilken gruppe borgere den sociale indsats er centreret om.

Hidtil har brugerråd og venneforeninger i tilknytning til de kommunale ældrecentre automatisk modtaget 10.000 kr. i årligt §18-tilskud. Med ændringerne bliver støtten til disse foreninger ikke afhængig af, at de er tilknyttet et ældrecenter, ligesom friplejehjemmenes foreninger får mulighed for støtte.

Baggrunden for forslaget om ændring af kriterierne er følgende:

- Alle sociale foreninger og grupper ligestilles, og puljen understøtter dermed også de frivillige fra de omlagte ældrecentre. De frivillige sociale aktiviteter fortsætter dermed centreret om de ældre i lokalområdet.
- De frivillige på friplejehjemmene kan modtage §18-støtte på lige fod med frivillige på kommunale ældrecentre. Dermed ligestilles alle ældre på ældrecentre, uanset hvilken type ældrecenter, de bor på.
- Vi understøtter Frivillighedsstrategien, som blandt andet lyder: *Vi medvirker til inspiration og udvikling af det frivillige arbejde og understøtte nye projekter og samarbejder, som kan øge livskvaliteten for de ældre borgere i kommunen.*
- Alle ældre ligestilles. Uanset hvor i kommunen de bor, og om de er hjemmeboende eller bor på et kommunalt ældrecenter.

Samlet set skal de opdaterede kriterier være med til at sikre, at der fortsat kan ydes støtte på et godt niveau til de frivillige sociale foreninger, hvor ældrecentre i Haverslev og Øster Hornum er omlagt, og nye friplejehjem er opstået i Nørager og Støvring.

Forslag til ændring af tildelingskriterierne for uddeling af §18-midler er vedlagt som bilag 1.

I den følgende tabel fremgår det, hvordan §18-midlerne blev fordelt til ovenfor omtalte frivillige sociale foreninger og grupper i 2025, og hvordan de kunne have været fordelt, hvis de foreslåede ændringer af kriterierne allerede havde været gældende. Puljens samlede beløb var i 2025 på 610.000 kr.

Forening/gruppe	Tildelt i 2025 efter gældende kriterier	Beløb, hvis de foreslåede nye kriterier havde været gældende
Brugerrådet Himmerlandshave, Suldrup	10.000 kr.	9567 kr.
Brugerrådet Engparken, Rørbæk	10.000 kr.	7340 kr.

Møllevangens Venner, Bælum	10.000 kr.	0 kr.
Ådalscentrets Venner, Støvring	10.000 kr.	9196 kr.
Nørager Fripleshjems Støtteforening	10.887 kr.	11.547 kr.
Støvring Fripleshjems støtteforening	9080 kr.	9567 kr.
Aktive seniorer i Haverslev	7387 kr.	7712 kr.

Kommentarer til oversigten

Terndrup Ældrecenters frivillige har ikke ønsket §18-midler i 2025, da de ikke havde behov for yderligere midler.

Som det fremgår af oversigten, så ville Møllevangens Venner på grund af egenkapital på 70.000 kr. ikke modtage §18 foreningstilskud, såfremt de nye kriterier var gældende. Dette skyldes at foreninger med en egenkapital på over 50.000 kr. ikke modtager tilskud.

Der har i processen været drøftelser med Ældrerådet og Frivilligrådet om de nye tildelingskriterier.

Forslaget sendes til høring hos Frivilligrådet, Ældrerådet, Handicaprådet i 3 uger med frist den 20. oktober 2025 inden udvalget endeligt behandler forslaget.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Nye tildelingskriterier for §18-midler

Punkt 84: Beslutningssag: Rammer for forebyggelse efter ældreloven

29.00.00-P20-1-25

Sagsgang

Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalget, Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget

Resume

I Ældreloven, som trådte i kraft den 1. juli 2025, indgår forebyggende hjemmebesøg ikke længere som en fast forpligtigelse i dens nuværende form. Det betyder, at den eksisterende kvalitetsstandard udfases fra 1. januar 2026. Der skal på den baggrund besluttes nye rammer for forebyggelse efter Ældreloven. Rammerne skal besluttes af byrådet efter indstilling fra Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalget samt Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget. Forvaltningen indstiller, at forslag til rammer for forebyggelse sendes i høring i Ældrerådet og Handicaprådet inden fagudvalgenes behandling af indstilling til Byrådet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalget og Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget sender forslaget i høring ved Ældrerådet og Handicaprådet med svarfrist den 20. oktober 2025.

Beslutning fra Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalget, den 23. september 2025, punkt 78:

Godkendt.

Sagsfremstilling

To veje i fremtiden

Det følger af Ældreloven, at kommunerne skal tilvejebringe en generel forebyggende indsats over for ældre borgere i kommunen, herunder iværksættelse af opsøgende indsatser målrettet personer, hvor der vurderes at være et forebyggelsespotentiale. Ifølge Ældreloven kan byrådet iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte. Målgruppen er borgere, som ikke modtager tilskud eller støtte efter anden lovgivning. Byrådet fastsætter retningslinjer for, hvilke personer der kan benytte tilbuddene. Det fremhæves desuden, at byrådet skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger på ældreområdet.

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til nye rammer for den forebyggende indsats. Det foreslås, at forebyggelse efter Ældreloven fra 1. januar 2026 kan ske med udgangspunkt i to veje:

- strukturel forebyggelse
- forebyggende indsatser efter individuel faglig vurdering af borgerens behov

Det betyder, at den eksisterende kvalitetsstandard ophæves pr. 31. december 2025 - se bilag 1.

For begge veje gælder, at der skal arbejdes med undervisning og formidling til civilsamfund og medarbejdere. Den indsats kan indeholde eksempelvis: Undervisning til civilsamfundet, foreninger og medarbejdere i forhold til faldforebyggelse, ensomhed, sårbarhed og pårørende til alvorlig syge mv. Hensigten med at dele og skabe viden om forebyggelse indenfor ovenstående problematikker og fagområder er at sikre, at den viden og de erfaringer som de forebyggende sygeplejersker har, bliver til gavn for flere fagpersoner og borgere.

Det er forvaltningens vurdering, at kommunen derved kan leve op til kravene i den nye Ældrelov og samtidig bygge videre på de gode erfaringer og resultater der hidtil har været i kommunen.

Begge veje og indsatserne er beskrevet nedenfor.

Strukturel forebyggelse

Strukturel forebyggelse handler om at skabe rammer, der gør det let at træffe sunde valg og fremme sundhed for alle uanset ressourcer. Det er en effektiv og langsigtet strategi, der både forbedrer folkesundheden og reducerer social ulighed. Derfor fastholdes de forebyggende hjemmebesøg, så der fortsat er en strukturel forebyggende indsats.

Det generelle formål med forebyggende hjemmebesøg er at medvirke til tidlig opsporing af begyndende funktionsevnetab eller sygdom ved ældre borgere i kommunen og sætte ind med en tidlig indsats.

Målgruppen er +67-årige, som ikke modtager praktisk hjælp og personlig pleje fra kommunen. Dermed er beboere på ældrecentre ikke i målgruppen. Borgere med demensdiagnose varetages af demenssygeplejerske og indgår derfor heller ikke i målgruppen for de forebyggende hjemmebesøg.

Nedenstående skema giver et overblik over de tilbud, der vurderes relevant at fastholde til de forskellige målgrupper med henblik på at styrke den strukturelle forebyggelse.

Målgruppe	Formål	Hvad modtager borgeren
67 år	Give borgeren viden og kontaktoplysninger, så de kan rette henvendelse med henblik på besøg.	Tilbudsbrev med informationer om hvilken funktion og formål de forebyggende sygeplejersker har. Samt information om hvordan de forebyggende sygeplejersker kontaktes. Brevet indeholder også generelt materiale med fokus på overgangen fra arbejdsliv til seniorliv.
71 år	Give borgeren viden og kontaktoplysninger, så de kan rette henvendelse med henblik på besøg.	Tilbudsbrev med informationer om hvilken funktion og formål de forebyggende sygeplejersker har. Samt information om hvordan de forebyggende sygeplejersker kontaktes. Brevet indeholder også generelt materiale med fokus på overgangen fra arbejdsliv til seniorliv.
75 år	Prioritere ressourcerne til de enlige for tidlig opsporing, men stadig give dem med samboende/ægtefælle information om muligheden for besøg samt en screening.	Tilbudsbrev jf. ovenstående og telefonscreening til 75-årige der har samboende/ægtefælle. Til de 75-årige, der er enlige sendes et datobrev – hvor de modtager en dato til et planlagt besøg af de forebyggende sygeplejersker.
80 år	At medvirker til tidlig opsporing af begyndende funktionsevnetab eller sygdom	Datobrev til alle – hvor de modtager en dato til et planlagt besøg af de forebyggende sygeplejersker.
80+	At medvirker til tidlig opsporing af begyndende funktionsevnetab eller sygdom	Datobrev hvert andet år - hvor de modtager en dato til et planlagt besøg af de forebyggende sygeplejersker.
Sorgbesøg	Formålet er at medvirke til at den efterladte får bedst mulig følelse af sammenhæng, begribelighed, håndterbarhed og meningsfuldhed i sin hverdag efter at have mistet.	Tilbud om sorgbesøg 6-8 uger efter borger har mistet.

Det vil altid være muligt at planlægge opfølgingsbesøg imellem de faste tidsintervaller, hvis det vurderes fagligt relevant.

Forebyggende indsatser efter en faglig vurdering

Forebyggelse efter en individuel faglig vurdering af om borgeren er i særlig risiko for at få en social, psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse. Hermed tilføjes nye indsatser til de eksisterende, hvor der kan være variation i brugen af de forskellige indsatser. Forebyggende indsatser efter en faglig vurdering bygger på et ønske om at få de forebyggende sygeplejerskers kompetence i spil i det tværfaglige samarbejde til gavn for borgere og samarbejdspartnere.

I forhold til forebyggende indsatser efter en individuel faglig vurdering er målgruppen bredere end i forhold til den strukturelle forebyggelse. Målgruppen er alle borgere over 67 år, der efter faglig vurdering kan drage fordel af en indsats/tilbud. Borgere på plejecentre er ikke i målgruppen. Den brede målgruppe betyder, at de forebyggende sygeplejersker kan blive en tættere samarbejdspartner med bl.a. de faste tværfaglige teams i arbejdet med helhedspleje, civilsamfundet og de socialfaglige tilbud.

Eksempler på tematikker kan være faldforebyggelse, ensomhed, brobygning til civilsamfundet, pårørende til alvorlig syge, borgere med særlige sårbarheder. Tematikkerne kan ændre sig over tid alt efter behov ved borgere og samarbejdspartnere.

Forebyggende indsatser efter faglig vurderingen er ikke en fast indsats, som kan bestilles af borgeren, men en række indsatser som de forebyggende sygeplejersker kan iværksætte efter behov og i dialog med andre kommunale fagpersoner.

Tids- og procesplan

23. og 24. september 2025: Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalget og Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget behandler indstilling om at sende udkast til ramme for forebyggelse efter Ældreloven i høring ved Ældrerådet og Handicaprådet med svarfrist den 20. oktober.

25. september til 20. oktober 2025: Høringsperioden

4. og 5. november 2025: Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalget og Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget behandler høringssvar og udarbejder indstilling til byrådet.

27. november 2025: Byrådet behandler ramme for forebyggelse efter Ældreloven samt at kompetencen til at foretage fremtidige ændringer delegeres til fagudvalgene.

Efteråret 2025: Forvaltningen arbejder med at forberede implementeringen af de to veje. Særligt i forhold til forebyggende indsatser efter faglig vurdering skal der ske afklaring af formål, roller og arbejdsgange.

1. januar 2026: Eksisterende kvalitetsstandard bortfalder og der arbejdes efter den nye ramme.

2027: Det vurderes, om der skal ske revision af rammen for forebyggelse efter Ældreloven, når der er vedtaget en Folkesundhedslov.

Serviceinformation

I forbindelse med ændringer af indsatsen på det forebyggende område, vil der på hjemmesiden blive informeret om rammerne for forebyggelse efter Ældreloven.

Bilag 2 er et udkast til den information der fra 1. januar 2026 vil være tilgængelig for borgerne på kommunens hjemmeside.

Økonomi

Økonomien holdes indenfor den eksisterende ramme til forebyggende indsatser på Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalgets område.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag 1: Kvalitetsstandard__forebyggende_hjemmebesoeg_2022.pdf

Bilag 2: Udkast til information til borgerne på hjemmesiden

Punkt 85: Orienteringssag: Status fra Lokale udviklingsplaner (LUP)

04.21.00-A00-6-25

Sagsgang

Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget

Resume

Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget orienteres om status på arbejdet med lokale udviklingsplaner.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Informations- og dialogmøder:

Sekretariatet Sundhed, Kultur og Fritid har i perioden fra den 18. august til den 4. september afviklet fire informations- og dialogmøder forskellige steder i kommunen (Suldrup, Skørping, Nørager og Bælum). Informationen på møderne var den samme alle fire steder, og der var lagt op til, at borgerne kunne vælge at deltage i det møde, der passede bedst med deres kalender.

150 interesserede borgere har deltaget i møderne, hvor de er kommet med mange gode spørgsmål og opmærksomhedspunkter, der tages med i arbejdet med lokale udviklingsplaner i alle lokalområder.

Desuden blev der forud for de fire informationsmøder, den 11. august 2025, holdt et informations- og dialogmøde med lokalrådene og Landsbyrådet.

Udviklingspuljen:

Den 2. september 2025 modtog samtlige foreninger, råd, institutioner med flere en mail med besked om, at Udviklingspuljen nu er åben for ansøgninger. Første deadline er 1. oktober og ansøgning foregår via Foreningsportalen.

Der er nedsat et midlertidigt bevillingsudvalg, som består af én repræsentant fra hvert af følgende råd:

- Kulturrådet
- Fritidsrådet
- Landsbyrådet
- Frivilligrådet
- Lokalrådene
- Ældrerådet
- Handicaprådet
- Det Grønne Råd

Det midlertidige bevillingsudvalg skal behandle ansøgninger til Udviklingspuljen i 2025 og 2026. I 2027 etableres LUP-rådet og dermed det faste bevillingsudvalg.

Ansøgningerne fra første ansøgningsrunde sendes videre til orientering og/eller beslutning i Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget til udvalgets møde den 3. december.

For ansøgninger på beløb op til 50.000 kr. er det LUP-rådet, der har bevillingskompetencen og Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget orienteres. Eftersom LUP-rådet først forventes etableret i 2027, ligger bevillingskompetencen ved det midlertidige bevillingsudvalg.

Ansøgninger mellem 50.000 og 300.000 kr. behandles i Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget efter indstilling/kvalificering fra LUP-rådet/det midlertidige bevillingsudvalg.

Ansøgninger på over 300.000 kr. besluttet i Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget eller oversendes til budgetforhandling i byrådet.

Igangsætning af arbejdet med den første udviklingsplan:

Arbejdet med den første udviklingsplan er netop gået i gang i Blenstrup-Dollerup-Askildrup-Horsens-Gerding lokalområde, hvor der har været holdt opstartsmøde den 9. september. Lokalområdet samles til to udviklingsmøder den 7. og 21. oktober.

Der er tilkendegivelser fra Nørager, Suldrup og Bælum.

Beslutning

Taget til efterretning.

Udvalget ser frem til at følge arbejdet.

Forvaltningen udarbejder informationer om LUP arbejde med udgangspunkt i de spørgsmål, der kom frem på dialogmøderne.

Punkt 86: Orienteringssag: Orientering fra bestyrelser og repræsentantskaber

00.01.00-P35-12-24

Sagsgang

Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget orienteres om:

- Referat fra Fritidsrådsmøde den 25. august 2025
- Referat fra Kulturskolens Bestyrelsesmøde, den 27. august 2025
- Referat fra Ungdomsskolens Bestyrelsesmøde, den 27. august 2025

Beslutning

Taget til efterretning.

Der blev orienteret om bestyrelsesmøde i Nordjyske Museer.

Bilag

Referat fra Fritidsrådsmøde 25. august 2025

Referat fra Kulturskolens bestyrelse 27. august 2025

Referat fra Ungdomsskolens Bestyrelse - 27. august 2025

Punkt 87: Orienteringssag: Orientering til Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget

00.01.00-P35-12-24

Sagsgang

Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget orienteres om:

- Terndrup Lægehus afgiver en kapacitet og Region Nordjylland arbejder på forskellige løsninger. Der gives en status på mødet.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 88: Digitalt underskriftsark

00.01.00-P35-12-24

Beslutning

Godkendt.